

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: 1/1 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felolós szerkesztő: **Dr. Weisz Ignác.**
Szerkesztő: **Győri Imre.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon : 177.

A válság.

Brassó, július 5.

Soha kellemetlenebb és bizonytalanabb nem volt a politikai helyzet az 1867-iki kiegyezési napok óta, mint most. Mind mélyebb gyökeret ver szerte az országban azon meggyőződés, hogy a koalíciónak mesterséges uton való fölborítása, mielőtt az elvégezte volna összes vállalt földadatait, nagy hiba volt, melyért azok felelősek, akik magukat jobb hazafiaknak tartották azoknál, a kiket ők maguk emeltek pajzsukra, a kiket a korona érzébeli világa ellenére a koronára oktrojáltak, mely a vállalt kötelezettség teljesítése előtt új tárgyalásokba bocsájtkozni nem óhajtott és a Wekerle-kormányval szemben azon határozott óhajának adott kifejezést, maradjon meg álláspontjában, amíg a rendes szükségleteken felül megfélelt a paktumban vállalt összes kötelezettségeknek. Mivel a vulkanikus erővel kitört önálló bankkövetelésnek Bécsben se az osztrák kormányánál, sem pedig az uralkodónál érvényt szerezni nem tudott, ezen most fel-

merült kívánság teljesítése nélkül pedig nem rendelkezett továbbra is a kormányzáshoz elengedhetetlenül szükséges egységes parlamenti többséggel, kénytelen volt helyét elhagyni és most már tiz hete ég és föld között lebeg a parlamenti kormány, mely sem helyén meg nem maradhat, mert nincsen parlamenti többsége, sem onnét el nem távozhat, mert ez ideig a legkülönbözőbb kísérletezések dacára nem sikerült oly kormányzati programot ő Felsége elé terjeszteni, melyet a király és a politikai tekintetben mindinkább előtérbe lépő trónörökös elfogadhatónak véltek, vagy amely a parlamentben többségre számíthatott volna. — Csakis annyit tudunk egész határozottsággal, hogy a király a mai válságot parlamentáris uton, minél kevesebb rázkódtatással, de oly alakban kívánja megoldani, hogy jó időre kiküszöböljön minden újabb konfliktust a korona és a parlamenti többség között.

De másrészt tudjuk azt is, hogy tisztán függetlenségi párti kormány kinevezésére a király rávehető aligha lesz és a nemzet nagy többségének

azon óhaja, hogy Kossuth Ferenc kormányalakításra nyerjen megbízatást, rövidesen teljesülésbe menni nem fog.

És ezt az annyira szükséges belső béke érdekében őszintén fáljaljuk, mert meggyőződésünk szerint Kossuth Ferenc miniszterelnöksége nemcsak a függetlenségi pártot forrasztaná újból egybe, de fegyverbarátságot jelentene a többi párttal is és ezzel a képviselőház munkaképessége biztosítva lenne.

Éppen Kossuthnak a Justh-csoport által annyira perhorreskált, minden szélsőségtől ment mérsékelt temperamentuma teszi őt mindenképpen alkalmassá, hogy a magyar földön a király első tanácsadója legyen, amint a tulvérmes, impulsiv természetű politikusok egy nagy miniszterium vezetésére kevésbbé alkalmasak.

És ismerve Kossuthot, őt a korona és a nemzet bizalmára egyaránt méltónak tartjuk és épen ezért tölt el aggodalommal, hogy a király idegenkedik Kossuthot a kabinetalakítással megbízni, pedig más egészséges kivezető utat a válságból még ma se tudunk elképzelni.

Elhibázott karrier.

Irta : NAGY VINCZE.

Egy szürke, egyszerű kis veréből szól a mese. Nappal a szántóföldeken szemcskél, estére a többiekkel együtt berepült a városba. Vigan, gond nélkül éledgett.

Egyszer egy pajkos parasztyerek gumipuskával kavicsot lőtt rá. Kontyon találta a kő s élettelenül lefordult a kis veréb.

A fiu megörült neki. Hazavitte. Szárnyát és feje bubját megfestette sárgára, aztán bevitte a városba és pár krajcárért tudott rajta.

Kitömték a kis verebet és kinevezték kanárinak. Nemsokára még feljebb vitte az Isten a dolgát: fel, egészen egy női kalap tetejére. Elég jól érezte itt magát. Volt körülötte minden: egy csomó virág és sok, nagyon sok repülő és csuszó-mászó állat.

Fess hölgy jött egy vasárnap délelőtt a masamód-tízletbe s alig két-három órai válogatás után megvette a verébkanáris kalapot. Egész vagyont fizetett érte — egyik barátnőjének a férje.

S ott diszlett a kanáriszinre festett ve-

réb a szép nő fején. Előkelő helyeken sétált ezentul urnőjével maga alatt: a Kossuth Lajos-utcán, a Váci-utcán, meg a Duna-parti korzón. Egyszer viszontlatta régi tanyáját, az Erzsébet-teret is.

Fiakkeren mentek, számozatlanon. Megállott a kocsi a kiosk előtt, amely még akkor nem a szemet, hanem a száját szolgálta. Letültek a terrasszon és jegeskávéztak. Azaz, hogy csak ömagysága. A kis veréb felnézett ilvegszemeivel a nagy vadgesztenyefákra és festett tollai alatt elkezdett dobogni a kóctömés a szíve táján. Fel szeretett volna repülni a zöld levelek közé, csipogó testvéreire. De vágyait lekötve tartotta egy erős drótszál.

Am fellegek gyűltek s váratlanul, hirtelenül zuhogó eső szakadt le az emberek nyakába. Mire ömagysága a fedeles kocsiba belibbent, a fején levő kollekció annyira megázott, hogy a kanáriból újra veréb lett. A festéket lemosta az eső.

Ömagysága sirt, döhöngött. Másnap pedig berobogott a divatárusnőhöz. Csúnyául leszidta, cipősarkánál is hegyesebb nyelvvel mélyen belegázolt a masamód becsületébe,

vagyis inkább verebestől hozzácsapta a mad moasell hamis frizurájához.

A dolognak a járásbíróság előtt következett a folytatása. A verebet a bíró elé vették. Az urhölgy bizonyítani kívánta, hogy a kanári — veréb és hogy ő éppen ezért jogos felháborodásában követte el a becsület-sértést.

A verebet megtapogatta a bíró, az egyik ügyvéd, meg a másik, azután kézzől-kézre járt a teremben. Nézték, forgatták, borzolták a tollait, amelyeken itt-ott egy kevésbé meg rajta sárgállott a parasztfiu festékje.

A bíróság a szakértő meghallgatása után kimondotta, hogy a veréb mégis csak kanári, ha kopott is egy kicsit. Szó sincs tehát jogos fetháborodásról.

S elítélte az urhölgyet husz korona bírságra. A kalapot ellenben hazaviheti.

Haza is vitte ömagysága. De nem volt benne köszönet. Bosszuságában egyenesen a kandallóba dobta.

Sisteregve pörkölte, emésztette a tűz a könnyen égő anyagot. A „kopott kanári” — mikor belekapott szegénykébe a láng — így sóhajtott fel:

— Miért is nem maradtam veréb ! ?

Transsylvania étterem és Kávéház.

(A régi posta helyiségeiben.)

Elegánsan berendezve és minden kényelemmel ellátva. — Valódi szénaverősi és bolkáosi borok. — Asztaltársaságok, bankettek és lakodalmak részére alkalmas helyiségek. (1771) Figyelmes kiszolgálás!

A fogaras—brassói vasut mizériái.

Mit mond a „Fogaras és Vidéke”?

Brassó, 1909. július 5.

A „Fogaras és Vidéke” ma hozzánk érkezett számában, a lap szerkesztője, Halmi Gyula főgimn. tanár, vezetőhelyen foglalkozik azokkal a mizériákkal, amelyeknek jegyében a fogaras-brassói vasut sok milliós építése lefolyt és amelyek csak most, az évekig tartó vasuti munkálatok befejezése, tehát a vonalnak a forgalom számára való átadása után éreztetik a forgalom óriási kárára árnyoldalait.

Mi is tudunk ezekről a mizériákról, szakértői elbírálásokat hallottunk a „hires” viaduktról, de egyáltalában nem törődünk az egész dologgal addig, amíg nyilvánvalóvá nem vált a folytonos vonalzavarok útján, hogy még nagyon messze van az az idő, amíg a folytonos időközi kisebb nagyobb javítási munkálatok révén, amelyek természetesen mindenkor magukkal hozzák a vonalzavarokat is, az egész vonalat alaposan végig reperálják és a fogaras-brassói vasut meg tud majd felelni hivatásának.

Most tehát kapóra jött nekünk fogarasi lapársunk cikke, amelyet egész terjedelmében reprodukálunk azzal a megjegyzéssel, hogy közelebbről egyik beavatott szakmunkatársunk még alaposabb és főleg szakszerűbb sorokban fogja méltatni a brassói fogarasi vasut fény és árnyoldalait.

A „Fogaras és Vidéke” cikke szöszereint a következő:

Éppen egy évvel ezelőtt érkezett be Fogarasba az első rendes vonat Brassó felől és a papírmalom fái alól néztük a dadalmasan berobogó brassói vonatot.

Nagy volt a mi örömünk, amidőn annyi papír és tintafogyasztás után végre megértük, hogy felépült ez a vasut. Örömünk azonban sajnos, korai volt. Először is nagyot csalódtunk akkor, amikor arra számítottunk, hogy e vasut építéséből iparunk, kereskedelmünk hasznot huz. Sajnos, minden haszon Brassónak jutott. Mindent Brassóból szereztek be, úgy a vasut, mint a munkások részére és így Fogarasnak ezután is felkopott az álla. Még az utolsó akkord, a nagy bankett is Brassóban zajlott le, hangos vigalommal.

Az első csalódás után jött a második. Alig örültük ki magunkat a hires viadukt fölött, máris megkezdődtek a bonyodalmak. Fogaras neve egyszerre ismert és gyakran emlegetetté vált a fővárosi lapok „forgalmi akadályok” című rovatában.

A szegény halandó fejében már-már khaosszá lesz a sok „bezárattott” — „megnyitattott”. Soha sem tudjuk mikor mehetünk vonaton Brassóba és mikor nem. És soha sem biztos, hogy ha elindulunk reggel Fogararról, megérkezünk-e este Brassóba, nem vesztegelünk-e a hires viaduktnál egy-két, kilenc órát?

Ujabbán megint „töltéscsuszamlás” miatt a forgalom Ósinka és Feketehalom között, bizonytalan időre szünetel. Igazán szép ez a gyöngéd figyelem a vasut részéről, hogy

a szünetelés idejét nem határozza meg. Meghagyja nekünk a szép reményt, hogy a nyáron még kirándulhatunk Sinájába és berándulhatunk Brassóba a vonaton. Pedig ez csak hiu ábránd! Alapos forrásból vett értesüléseink vannak arra, hogy a viadukttal alaposan felsültek: a vállalkozók-e vagy a tervezők, vagy a végrehajtók? Ez már az ő dolguk. Elég az hozzá, hogy a hires építmény használhatatlan és most a drága, rengeteg pénzbe kerülő viaduktot megkerülik, új pályatestet építenek a diszes és méregdrága alkotás negligálásával, megkerülésével.

Hogy ez mennyi időbe kerül, azt elképzelhetik olvasóink! Szinte nevetséges volt már az a rengeteg kommuniké, amit a miniszterium, vállalkozók, vasutigazgatóság, mérnökségek, stb. időről-időre a közönség fejéhez vágott, a vasutépítés stádiumáról! Hát még az a rengeteg, különféle terminus, amit a megnyitásról kaptunk! Elképzelhető már most, minek nézünk elébe megint, mikor hosszas prolog után megkezdődött a „bizonytalan” határidő.

Mert prolog is volt bőven. Egy éve éppen ma, június 30-án, hogy az első rendes vonat beérkezett és ez egy esztendő lefolyása alatt hányszor voltak már ilyen „szünetelések.” Hogy ez milyen káros úgy az egyeseknek, mint az egész forgalomra nézve, azt nem kell itt részleteznem, tudja mindenki a maga kárán. És most betetőzi ezt a rengeteg kárt és kellemetlenséget ez a — hivatalosan bizonytalannak hirdetett, de a valóságban bizonyosan igen hosszadalmas „szünetelés”, — mintha csak az iskolák vidáman vakációzó nebulóit és tanítóit irigyelte volna meg ez a kávédaráló kis masina,

Önkénytelenül is a humoros oldaláról fogja fel az ember a dolgot, pedig nagyon sok komoly kérdés tölül itt fel minduntalan. Kit terhel itt a felelősség? Ki követte el a mulasztást? Hogyan lehet ma, a gőz és villam századában ilyen elhibázott építést végezni? Ma, amikor, matematice, geológice ki lehet számítani, megvizsgálni és a tökéletes eszközökkel, a legtökéletesebb munkát végezni! Avagy talán itt is az „olcsó husnak hig a leve” — közmondás igazsága teljesedik be? Hát vajjon szabad-e a mű tökéletessége rovására takarékoskodnia a vállalkozónak? Vagy lehetséges-e a mai világban ilyen nagy tévedés? Mindezt szigorúan meg kellene vizsgálni, mert hogyha hiba van, hibának is kell lennie! Aki pedig hibás, annak bűnhődnie kell, vagy legalább is fokozottabb lelkiismeretességgel és minden takarékoskodás nélkül való áldozatkészséggel, sőt a lehető leggyorsabban helyre kell igazítani a vállalkozónak a hibát, még pedig úgy, hogy a „bizonytalan ideig” való szünetelés után egyszersmindenkorra megszabadulhassunk a vasut azon bájos és már-már egészen mindennapivá váló levélkéitől, amelyben újabb föld, kő vagy facsuszamlás miatt való pihenését tudatja velünk.

Hogy milyen alkalmatlan éppen most a nyári idény alatt ez a pihenés, az nyilvánvaló! Gyönyörű havasaink megint el vannak

zárva a brassóiak elől. Sőt előre láthatólag az ezredgyakorlatokra is befolyással lesz, mint a múltban a rossz Olthid. A mi részünkre is megint messze illant a kies Brassó, nyári szórakozásaival, kitűnő színházával, szép kiránduló helyeivel. Majd valamikor a kemény hideg télben, amikor a hófúvások miatt úgy sem igen mozdulhat ki Fogarásból akinek kedves az élete, majd akkor mehetünk a brassói vonalon, föltéve, hogy a vállalkozónak méltóztatik sietni.

Vajjon helyesen és jól van ez így? Nem lehet az ilyen mulasztásokért senkit felelősségre vonni? Mert, hogy itt hiba van, az nyilvánvaló, de hol a hibás? Ez a nagy kérdés mint állandóan megfajított probléma áll szemünk előtt és beleunva a találgatásba, nyugodtan várjuk a szinte mindennapi kommunikét tovább . . . tovább!

HIREK.

Brassó, július 5.

Színház és sajtó.

Válasz egy „Buzgó olvasó”-nak.

A vasárnap reggeli postával a következő sorokat tartalmazó levelet kaptuk:

Mélyen tisztelt szerkesztőség.

Bocsánatot kérek, hogy e soraimmal alkalmatlankodom, de a kérdés, amelyet e sorokban felvetek, már oly régi idő óta furja az oldalamat, hogy levélírási irtózatom dacára is ráfanyarodtam ezen levél — rövid levél — megírására.

Évek óta vagyok néma figyelője annak a határtalan jóindulatnak, amelylyel a brassói magyar sajtó a magyar színészek dolgát kezeli és mint állandó színházlátogató, nem egyszer tűnődtem el azon, hogy miért az a példátlan becézgetése mindennek, ami a színházra vonatkozik. Tudomásom szerint nem volt még eset reá, hogy b. lapjuk valaha egyetlen szereplőnek bár, még ha súlyos okot szolgáltatott is reá kritikai szempontokból, a bírálati sorok között jogos orrot mutatott volna. Szerény meggyőződésem szerint ez a jóindulat, vagy hogy helyesen fejezzem ki magamat, a jóindulatnak ilyen pazár kiadásban megnyilvánuló formája, míg egyrészt nem használ az ügynek, amelynek szolgálatába szegődött, másrészt a lap kritikai tekintélyének rovására megy. Kíváncsi volnék arra, mennyire ismeri el ezen soraim igazságát a mélyen tisztelt szerkesztőség és mi az, vagy melyek azok az okok, amelyekre való hivatkozással indokolni tudja azt, amit én kifogásolok.

Brassó, 1909. júl. 3.

Egy buzgó olvasó.

A mi „buzgó olvasó”-nknek tényleg feltétlenül „buzgó olvasónak” kell lennie, mert amit oly határozottan kijelent, hogy t. i. soha a színházi előadásokról írott tudósításainkban nem orrolunk egyetlen szereplőre sem: igaz. Igaz: kizártuk kritikáinkból a

Fabriceius Károly fiainak utódai — Brassó, Buzasor 8.

TELLMANN és SPEIL

Sofaszőnyeg.	Jutó és plüs, futószőnyeg.	Ágygarnitúrák.	Gyapjutakarók.
Csipke- és szövetfüggönyök.	Valódi linoleum 67—200 cm. széles.		

Figyelmes kiszolgálás!

Ezen cikkeket külön osztályra az I. emeleten.

Olcsó árak!

rosszindulatot, mert rendkívül fontos dolognak tartjuk, hogy kesztyűs kézzel kezeljünk egy olyan kérdést, amely körül napról-napra tizenöt-husz ambiciózus művészembernek az érzékenysége is művészi becsvágya összpontosul.

És látja, nyugodt lélekkel kijelentjük dacára ezen — lapunk hasábjain — állandó gyakorlatba átment kritikai módszerünknek, hogy nem voltunk és nem vagyunk soha részrehajlók, amit ha most, mert szükségét éreztük a magunk igazának megvédésére, bebizonyítunk önnek, nemcsak egy többé kevésbé belső redakcionális és csak legfigyelmesebb olvasóink előtt ismert titkot árulunk el, hanem kétségtelen valóságként mutatjuk ki azt is, hogy ön csak „buzgó” de semmiesetre sem „figyelmes” olvasója lapunknak.

Arról van szó tudniillik, hogy mi indokolt elvként arra a bázisra alapítjuk színházi kritikáinkat, hogy teljesen a végső célt szolgáló középútra (színész és közönség közt) lépünk akkor, amikor a színészt megillető különös dicséretet a nyilvánosság előtt, a feltétlenül jogos dorgatóriumot pedig, diszkrétan a nyilvánosság részbeni kizárásával eszközöljük.

Méltóztassék „figyelemmel” kísélni és nem csak „buzgón” olvasni a kritikáinkat. Feltűnő észrevételekre bukkanhat. Látni fogja, mint kerülnek epizód szereplők a főszereplők elé, főszereplők a referáda végére a „jóak voltak” közé és észre fogja venni nem egyszer, hogy mint maradnak ki aránylag fontos szerepek megjátszóit egészen a kritikái méltatásból: aszerint, amint megérdemlik. És ha azt hiszi, hogy a színész, aki előtt a színházi kritika nem éppen mellékes dolog, is csak buzgó olvasó, és nem figyelmes szemlélő, nagyon csalódik. Az érzékeny és ambiciózus művészlélek mindig tud a kritikus sorai között olvasni. És ez a fontos. Mert a színházi kritikának nem az a célja, hogy a közönség előtt lepocskondiázzék egy-egy színészt vagy színésznőt, hanem hogy az illető, játékaival jogos panaszra okot szolgáltató színészszel éreztessen a közvélemény megnyilatkozását — okulás céljából.

És van még egy kötelessége a sajtónak. És ez már a közönség érdeke teljes mértékben: és mi szolgáljuk is hűségesen és pártatlan energiával.

Minden rossz, vagy unalmas darabról megmondtuk eddig is a véleményünket és megfogjuk mondani ezután is. Ha visszaemlékezik a múlt szezón egyik bár pompás muzsikájú, de fárasztóan unalmas operettjének a premierjéről írott méltató sorainkra: hát ezirányban sem vádolhat elfogultsággal bennünket. A jelzett esetben, véleményünk nyílt kifejezésekor egyáltalában nem törődünk azzal sem, hogy a szóban forgó operette többször egymásután kivolt tüzve előadásra.

Ezek az elvek fognak vezérelni bennünket színházi kritikáink megírásakor a jövőben is: a kesztyűs kéz a színész hibáival szemben és az őszinte szó a színre került színpadi mű értékének, megtekintésre érdemes vagy nem érdemes voltára vonatkozólag. Ezekon kívül pedig nem fogjuk elfelejteni soha egy pillanatra sem azt, hogy milyen temperamentummal kezeljük az évente tíz hetet nálunk töltő magyar színészek ügyét itt: az ország legnagyobb és nemzetiségi szempontokból legexponáltabb határszéli városában.

(gy. i.)

— **Személyi hír.** Mikes Zsigmond gróf főispán több napra terjedő időre elutazott Brassóból.

— **Szterényi Brassóban.** Közvetlen forrásból eredő magánértesüléseink alapján már napokkal ezelőtt az összes lapokat megelőzve hírünkkel, megírtuk, hogy Szterényi József v. b. t. t. államtitkár e hó közepe táján Brassóba érkezik, hogy itt több ízben elhalasztott beszámoló beszédét megtartsa. Ezen hírünket most ténynyé emeli egy félhivatalos jelentés, amelynek alapján ma az összes fővárosi lapok Szterényi brassói útját befűzött dologként tüntetik föl.

— **Halálozások.** Özv. Wieder Frigyes né, szül. Goldschmidt Katalin f. hó 4-én estéli 10 órakor életének 76-ik évében meghalt. Temetése f. hó 6-án d. u. 4 órakor lesz a bolonyai róm. kath. temető halottas házából. — Spaller Irénke f. év július hó 5-én reggeli 3 órakor hosszas szenvedés után, 8 éves korában meghalt. F. év július hó 7-én d. u. 4 órakor fog szüleinek Kőbánya utca 23. szám alatti lakásából a bolonyai róm. kath. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

— **Orvosi körökből.** Dr. Kenyeres Arthur orvos hosszabb időre elutazott. (Közelebbi felvilágosítások: főtéri Czell palota I. e., vagy Felváros, Kenyeres-féle gyár.)

— **A színház, az eső és az akusztika.** Három örökös ellenség: főleg azon vidéki városokban, ahol Thália papjainak nincsen köből épült palotájuk. Különösen az eső az, ami valósággal réme a vidéki fa-arádnak. Mert ha csak lomha csobogással osztják is könnyeiket az ég csatornáit, az is elég ahhoz, hogy a folytonos esőkopogás egyhangú, de intenzív zaja kellemetlen, sőt nem egyszer lehetetlenné tegye azt, hogy a hátulsó sorokban és az erkélyen ülő közönség élvezhesse az előadást. Ha azután erősebb vonalakban hull az eső, vagy pláne zápor kopog az aréna tetején, akkor meg előáll az az eset, amelyre az ideai szezon megnyitó előadása, a Tatárjárás alkalmával volt példa, hogy a színházi publikum egy jórésze csak egyes szavakat volt képes elkapkodni az egész előadásból. Ezen a mizérián akar és fog most Komjáthy János nagy áldozatkészsége segíteni. A direktor ugyanis, amint értesülünk, a színház egész kupolás tetőzetét vízszintes, erős deszkafallal kizárja az arénából olyképpen, hogy a már a színpadtól kiinduló alsó tetőzetet végig vezeti az egész arénán. Nagy pénzáldozatot igénylő munka ez, ami akusztikai szempontokból frappáns előnyökkel fog járni, másrészt hivatalosan esőzések alkalmával visszaverni Pluvius orvátmadásait. Az átalakító munkálatok még e hét folyamán befejezést nyernek.

— **Zágon ünnepe.** Zágonból írják a Brassói Lapoknak: Egy férfiú ünneplése a tanítástügy terén kifejtett érdemeiért, ki nem tartozik az oktatási testülethez, elég ritka esemény. Ilyen volt mégis az itt Brassóban is sokak által ismert és becsült zágoni kereskedő Szóts Albert ünneplése a múlt szombaton. A háromszéki tanítótestület mintegy 50 tagú küldöttsége kereste fel a múlt szombaton nevezettet, hogy átadja neki az okmányt, mely szerint őt a testület tiszteletbeli tagjává választotta. A küldöttséget Csánky Gyula tanfelügyelő vezette, ki az ünnepelt-höz beszédet intézett, amelyben vázolta Szóts Albertnek a népnevelés, általában a kultúra előmozdítása érdekében folyton gyakorolt önzetlen tevékenységet, amelyhez foghatót a vármegye területén alig lehetne találni. Utá-

na Scheidel Sándor a zágoni állami iskolák igazgatója intézett az ünnepelt-höz üdvözlő beszédet. Majd a különféle zágoni kulturegyesületek tisztelgése következett, amelyeknek Szóts Albert az elnöke, vezetője és éltező szelleme. Az ünnepelt meghatva mondott köszönetet a nagyarányúvá tett ünnepeltetésért és megtiszteltetésért, s azt az ígéretet tette, hogy tehetsége szerint ezután is arra fog törekedni, hogy Zágonnak ennek a közforgalomból ugyszólván kiesett, s az ország egyik félre eső zugába került nagy székely községnek kulturája az ország többi részének művelődésével lépést tarthasson.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Brassóvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 13-án, kedden délelőtt 9 órakor tartja e havi rendes ülését a vármegyeház nagy üléstermében.

— **A főispánok nyugdíja.** Minden kormányválsággal fölébred a közönség sokoldalú kíváncsisága s többek között a törvényt nem ismerők körében pro és kontra folynak a találgatások, hogy a lemondó és távozó főispánokat hogyan nyugdíjazzák. A mi kisebb pátriánkban is sok szó esett már erről s mivel a legképtelenebb vélemények keringenek s hozzánk is több helyről érkezett kérdezősködés, fölvilágosításul elmondjuk az alábbiakat: a főispánok nyugdíjigénye hat évi szolgálat után kezdődik, melyből bárminő állami vagy törvényhatósági szolgálat is lehet. Hat éven belül a főispánok csak végkielégítésben részesülnek. És pedig 3 évi szolgálat után egy évi, ezen felüli szolgálatuk után pedig két évi fizetésüket kapják végkielégítésképpen s csak az esetben, ha fölmentésüket megkapják. A kormánynak mindenkor jogában állt a főispánokat hasonló javadalommal járó más állásba kinevezni, mit ha el nem fogadnának, a nyugdíjra való igényjogosultságukat elveszítik. Ugyanez az eset áll be akkor is, ha valamelyik főispán fölmentését be nem várva, önként elkagyja helyét. A rendes gyakorlat az, hogy a főispánok attól a belügyminisztertől, illetve kormánytól kérik fölmentésük kieszközölését, amely kormány kineveztetésüket eszközölte. Amikor a kormányválság nem idéz föl pártpolitikai irányváltozást, nyugodtan bevárhatják a főispánok az új kormány kinevezését s az új belügyminiszter rendelkezésére bocsáthatják mandátumukat, amikor azonban nincs kizárva, hogy egy teljesen ellentétes politikai irányzatú kormány következik, föltétlenül szükséges a meglevő kormánytól kérni a fölmentés kieszközölését.

— **Végzetes baleset.** Végzetes baleset érte ma Felső-Tömösön a Ritivoj hegy alján fátyvágó Reit Áron napszámost, aki társaival a Milch testvérek szolgálatában ott fát aprított. Egy hatalmas szélroham ugyanis kidöntött egy fenyőfát, amely az idejében menekülni nem tudó Reitre teljes súlyával reázuhan s a balvállát a szó szoros értelmében leszakította, a balkezét és lábát pedig eltörte. A szerencsétlen embert életveszélyes sérülésekkel szállították a brassói kórházba.

— **Hivatali szolgálai áthelyezés.** Wittich József kir. törvényszéki elnök Spring Fülöp zernesti kir. járásbírói hivatali szolgálát áthelyezte a fogarasi kir. járásbíróshoz.

— **A brassó-fogarasi vasút köréből.** A forgalmi főnökségtől vett értesítés szerint a brassó-fogarasi vonalon Brassó és Vledény között a felmerült technikai zavarok eloszlása után a forgalom ma reggel ismét részben helyreállt. A többi, a forgalomból kizárt pályateszteken most folynak a ja-

vitási munkálatok, s így előreláthatólag rövidesen az egész vonalon helyreáll a forgalom. Brassó és Vledény között a menetrendbe foglalt hat vonat közül négy rendszeresen közlekedik.

— **Tusnádfürdőn** a Svájc szállóban kitűnő borok, izletes magyar és francia konyha, penzió — rendszer.

— **Tarcsi Pál** elvállal mindennemű butorcsomagolást. Található a Magyar Polgári Kör helyiségében, Kapu-utca 48. sz. a.

Színház.

Brassó, július 5.

Brassói színház.

Kedden, 1909. július hó 6-án:

Az elvált asszony.

Operette 3 felv.

Pénztárnyitás 7 órakor. — Kezdet 8 órakor

Heti műsor:

Szerdán: A könyvtárnok.

Csütörtökön: A drótosítót.

Pénteken: Ujdonságul először: Mária Magdolna.

Szombaton: Ujdonságul először: A fuzsitus kisasszony.

Vasárnap d. u.: Félhelyárakkal: A vasgyáros. — este: Fuzsitus kisasszony.

Hétfőn: Ocskay brigadéros.

Kedden: Hornyai Ilonka vendégfelléptével Gül Baba.

— **A szabinnők elrablása.** Vasárnap délután Schönthan Pál és Ferencnek négyfelvonásos bohózata, „A szabinnők elrablása“, került színre, Barthával, Magyarival, Majthényivel és Vágónéval a főbb szerepekben. — Az előadás állandó derűtséggel tartotta a színházat zsufolásig megtöltő közönséget.

A „Könyvtárnok“. Moser pompás vígjátéka, a szerdán színrekerülő, **Könyvtárnok**, szintársulatunk egy tehetséges ifjú tagjának, Ujvári Lajosnak nyújt kitűnő alkalmat pompás humorának érvényesítésére Róbert könyvtárnok szerepében. A kitűnő darab többi főbb szerepeit, Marslandt — Magyarit; — Macdonaldot — Bartha; — Lothárt — Szomory, Harryt — Bársony; Armadalet — Barics; — Gibbson szabót — Faragó; — Évát — Lugosi Irén; — Edithet — Sz. Rosos Gizella; — Saraht — Vágóné Margit; — Dickson asszonyt — Bodroghi Lina játszották.

Telefon — Távirat.

(Saját tudósítónk jelentése.)

(Budapest, 1909. július 5.)

A képviselőház ülése.

A képviselőház ma Justh Gyula elnöke alatt népes ülést tartott.

Meglepetést keltett, hogy az ülésen megjelent miniszterek, mint egy lemondott kormány tagjai, nem a bársonyszékeken, hanem a padsorokban foglaltak helyet.

A parlament Novosel Mátyás horvát képviselő mentelmi jogának megsértésével foglalkozott és Héderváry

Lehel indítványára 122 szóval 104 ellenében kimondotta, hogy a mentelmi bizottságnak azt javasolja, hogy 8 napon belül tegyen jelentést az ügyről.

Wekerle a királynálynak.

Bécsből jelentik: A király vasárnap délután másfél óráig tartó különkihallgatáson fogadta Wekerlét.

Őfelsége arra kérte a kormányt, hogy legalább őszig intézze tovább az ország ügyeit.

Wekerle nem adott azonnali választ a királynak, mert először minisztertársaival és a pártokkal akarta megbeszélni őfelsége jelentős kérdését.

Minisztertanács.

A mai képviselőházi ülés után a miniszterek megkérték a képviselőket, hogy maradjanak együtt a teremben, mert a kormánynak fontos közölni valója van a házzal.

A miniszterek ekkor visszavonultak tanácskozásra és Wekerle közölte a kormány tagjaival Őfelsége óhaját.

A minisztertanács határozatilag kimondotta, hogy a kormány csakis „ujrakinevezés“ esetén hajlandó az ország ügyeit tovább is vezetni.

Ezen határozatot Wekerle az Alkotmány, Kossuth a Függetlenségi és Zichy a Néppárttal azonnal közölte.

A pártok egyhangulag tudomásul vették a minisztertanács ezen határozatát.

A koalíciós kormány ujjakinevezése.

Bécsi beavatott forrásból jelentik, hogy a Wekerle-kormány, amelynek ujjakinevezése csak órák kérdése, bizonyos meghatalmazások birtokában fogja újra átvenni az ügyek vezetését.

A szóbanforgó meghatalmazásokra vonatkozólag a kérdéses forrás tartózkodó álláspontot foglal el.

Wekerle Bécsbe utazott.

Wekerle ma délután Bécsbe utazott a királyhoz, hogy tudassa vele a minisztertanács mai határozatát.

Nem fogad a király.

Bécsből jelentik: Végleges megállapodások szerint ő Felsége f. hó 10-én nyári tartózkodásra Ischlbe utazik.

Ezt megelőzőleg ő Felsége Wekerle kivételével, aki kedden járul eléje. Őszig egyetlen magyar politikust sem fogad.

Novosel Mátyás mentelmi ügye.

A képviselőház mentelmi bizottsága Novosel Mátyás horvát képviselő ismert mentelmi ügyéből kifolyólag ma ülést tartott.

A mentelmi bizottság javaslatban kéri a képviselőházat arra, hogy mondja ki határozatilag, miszerint a szóbanforgó esetben Novosel Mátyás mentelmi jogát megsértették és utasítsa a ház a minisztert, hogy a megtorló lépéseket haladéktalanul tegye meg.

Az erdélyi képviselők és a mai ülés.

Nagy György dr. országgyűlési képviselő ma táviratot intézett Justh

Gyulához, mint a képviselőház elnökéhez, amelyben tudomására adta, hogy az erdélyi képviselőket Budapestre szállító gyorsvonat a nagy felhőszakadások által keletkezett vízáradások következtében Kolozsvár mellett elakadt s így a képviselők nem érkezhettek meg a képviselőház mai ülésére.

Két öngyilkosság.

Kecskemétről jelentik, hogy ott ma a lakása egyik szobájának csillárjára felkötötte magát Dunst Rezső ot-tani pénzügyi tisztviselő 20 éves felesége. Tettét családi viszályok miatt követte el.

Petrozsényi távirat szerint Heyza Antal bányatiszt szerelmi bánatában agyonlőtte magát.

Elhunyt államvasuti főfelügyelő.

Ma délelőtt Budapesten hivatalában váratlanul összeesett és meghalt Ulrich Aurél államvasuti főfelügyelő.

Kolera Péterváron.

Szentpétervárról táviratozzák, hogy ott egyre sűrűbben szedi áldozatait a kolera.

Tegnap 74 megbetegedés és 37 újabb haláleset fordult elő.

Fűszer és csemege kereskedésembekersek

elárusítónöt.

Kik már ezen szakmában működtek, előnyben részesülnek.

Irk Károly,

(1833)

Kapu-utca 68.

ELŐPATAK

gyógyfürdő

kiváló jó eredménnyel használható a gyomor-, vese-, hólyag- és méh hurutos bántalmainál, máj- és lépajoknál, köszvény és csuznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek.

A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kisegítő gyógyszerközökkel (meleg hidegfürdők, vizgyógyintézetű kezelés, massage, svéd torna, diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel.

Fürdő-idény: május 15-től szeptember 15-ig. Vasuti állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és aug. 20-tól szeptember 15-ig a gyógy- és zenedíjnak felelő, lakások 50 százalékkal és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdus, égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyszerköz hánál is használható és üdítő, kellemes ital, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön egy-millió palacknál több kerül forgalomba.

Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

**Brassói- posztó- divat- és kötött-
szövöttáru gyárak,**

Scherg Vilmos és Társai

ajánlják jóhírnevű gyártmányaikat ugymint mindennemű posztókat, divatszöveteket, egyenruhaszöveteket, vízmentes lodeneket, szőnyeget, utazó plaideket, ágysterítőket, kocsipokrócokat, .: lópokrócokat stb. stb. .:

RAKTÁR:

BRASSÓ, Ferenc József tér.

Számos legnagyobb díjakkal kitüntetve.

Magyar **Húgyhajtó és Húgysavoldó** Magyar
forrás. forrás.

SZULTÁN-FORRÁS.

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, dús Lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Dús Lithion tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese, húgykö- és hólyagbajok esetében, továbbá a légző és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kútkezelőség és központi iroda: EPERJES. Igazgatóság: BUDAPEST, IV., Ferencz József-rakpart 22. — Kapható már külföldön is a következő városokban: Brüsszel. Páris, London, Newyork, Ostendé.

Telefon Eperjesen: 74. Telefon Budapesten, Igazgatóság: III-93.
Budapesti főraktár IV., Ferenciek-tere 3. — Telefon 5-12.

Főraktár Brassóban: Dressnandt Vilmos bel és külföldi ásványvízkereskedésében. Kolostor-utca 23. — Telefon 318.

BRASSÓ, KAPU-UTCA 23. SZ.

Csakis e védjeggyel!

Nem kisebb ember, mint a miniszterelnök orvosa Prof. Dr. Kuzmik mondja bizonylatában, hogy: „bármely francia gyártmányú vetekedhetik” a

Dr. KENYERES-féle

GYÓGY-COGNAC

Kapható az ország minden előkelőbb kereskedésében ahol még nem, direkt (postán is) a gyárból.

$\frac{1}{1}$, $\frac{7}{10}$, $\frac{5}{10}$, $\frac{35}{100}$ és $\frac{3}{10}$ literes palackokban.

Silány utánzatoktól csak az véd meg, ha határozottan Dr. Kenyeres-félét kérünk.

Két 1 lit. eredeti palack postautánvétellel az országban bárhová bérmentve 16 kor.

Kenyeres Károly, Brassó.

Cs. és kir. orsz. szab. szeszfinomító, cognac, rum és liqueur-gyár, Erdélyi szeszkülönlegességek és a

Dr. Kenyeres, orvos-féle gyógy-cognac, gyógyfűkeserű és sós-borszesz gyára. Alapított 1865.

A ki jó villásreggeli és egy jó pohár erdélyi bort vagy frissen csapolt sört akar inni, az jöjjön a tanácsházi pincébe

Kodesch Viktor-hoz szembe a közti v. megállóhelyvel.

Legszebb!!
Legelőcsőbb

képeslevelezőlapok

csak a

BRASSÓI LAPOK-nál
Kapu-utca 64. sz. a. kapható

„A régi Tanácsházban”
Buzasor 4. sz.

alatt levő borkimérésben úgy helybeliek, mint idegenek
kitűnő borokat
kapnak. (Asztali és palackborok)

JÓ BOROK.

(asztali és palack borok)

A „Fehér kakas”-hoz
címezett borkimérésben állan-
dóan raktáron vannak.
Kapu-utca 20. sz. a.

Központi Nr. 1. Szálló Brassó.

A város és vidék közönségének találkozó helye. Kényelmes, tiszta szobák. Gyönyörű tánc- és étterem. Kitűnő konyha. Valódi jó italok. Pontos kiszolgálás. Omnibusz a vasutállomásnál. Whynanek József, szállodás.

Első brassói

mű és borotva homorukészítő

Nagy raktár

finom acélárúknak.

Szolid kiszolgálás! Valesio J. utóda
Kapu-utca 16.

Pásztori Sándor

sodronyszövet-fonat kert-
kerítés és ruganyos acél-
sodrony-ágybetétek gyára
BRASSÓ, Kórház-u. 32.

Tellmann Vilmos és Tsai

posztógyára, BRASSÓ.

Hátulsó-utca 50-56 szám alatt.

Ajánlja saját készítményeit.
mindenfélé
posztókban és flanellekben.

Foith György és Társa

kötőgyár, rövid- és szövő-áru üzlet
nagyban és kicsinyben

Kapu-utca 24. sz.

Saját gyártmányú kötött-áru Min-
denféle harisnya és trikó-áruk olcsón
és nagy választékban kaphatók.

Eredeti „PFAFF” varrógépek

Wetzel Otto

BRASSÓ.

Weisz-Mihály-u.

30. szám alatt.

csakis e védjeggyel.

Legnagyobb választék kongrészsövetekben.

Högyek, akik szép kézimunkát
venni akarnak, győződjenek meg arról,
hogy én csak finom árut tartok.

Törülközőkre, zsebkendőkre, szalvétákra,
asztalneműre monogrammok 5-6 óra alatt
bármily mennyiségben himeztetnek.

Weisz Mihály-u. 4. BOLESCH FRIGYES
(Copony-féle ház.)

Mindennemű fehérnemű készítése.

Szülő szálloda

→ Medgyes. ←

Ajánljuk ujonnan beren-
dezett szállodánkat.

Wéber és Arva.

Az Eszterházy és tanácsház
pincékben kaphatók a legjobb
és legtisztább erdélyi borok.

Friss villásreggeliről mindig
gondoskodva van.

GOLDSTEIN B. mellfüző különlegességek Kolostor-utca 21.

Ó V Á S

A kitűnő minőségük miatt általánosan ismert és kedvelt

AIDA ÉS BLUE-STAR

szivarkapapírokat a konkurencia utánozza. Kérjük bevásárlásnál a valódi fajtákra ügyelni és silány utánzatokat visszautasítani.

(1841)

Szám : 5789—909.

Brassóvármegye alispánja.

Pályázati hirdetmény.

Brassó rend. tan. városnál újonnan szervezett építésmérnöki állásra az alább felsorolt feltételek mellett ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket minősítésük igazolása mellett hozzám legkésőbb folyó év július hó 30-ig nyujtsák be. Később beérkezett pályázatokat nem fogok figyelembe venni.

Pályázók törvényes képesítésükön kívül igazolni kötelesek életkorukat, kifogástalan erkölcsi magaviseletüket, eddigi alkalmaztatásukat, továbbá a német nyelvnek, mint Brassó város ügyviteli nyelvének tökéletes birását, valamint azt is, hogy az építészeti szakban, különösen magasépítésben legalább két évi gyakorlatot folytattak.

A városi építésmérnök illetményei 2800 kor. évi törzsfizetés, 600 kor. lakpénz és öt 200 koronás ötdéves pótlék.

Különösen felhívom pályázni óhajtok figyelmét a városi szervezési szab. rend. 111-§-ára, mely a városi alkalmazottaknak a magánpraxist betiltja.

Az építésmérnöki állás a városi szervezési szabályrendelet 109. §-a értelmében élethossziglan töltetik be.

Brassó, 1909. évi június hó 21-én.

Jekelius Ágost,
alispán.

Szám : 5788—909.

Brassóvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Brassó rendezett tanácsu szab. kir. városnál üresedésbe jött városi mérnöki állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket minősítésük igazolása mellett hozzám legkésőbb folyó év július hó 30-áig nyujtsák be. Később beérkezett pályázatokat nem fogok figyelembe venni.

Pályázók törvényes képesítésükön kívül igazolni kötelesek életkorukat, kifogástalan erkölcsi magaviseletüket, eddigi alkalmaztatásukat, továbbá a német nyelvnek, mint Brassó város ügyviteli nyelvének tökéletes birását.

A városi mérnök illetményei : 2800 kor. évi törzsfizetés, 600 kor. lakpénz és öt 200 koronás ötdéves pótlék.

Különösen felhívom pályázni óhajtok figyelmét a városi szervezési szab. rend. 111-§-ára, mely a városi mérnököknek a magánpraxist megtiltja.

A városi mérnöki állás élethossziglan megbízatással töltetik be.

Brassó, 1909. évi június hó 21-én

Jekelius Ágost,
alispán.

Sétatéri Bellevue-Kioszk.

A sétatéri „Bellevue-Kioszk”-ban

reggeli kávé, vajjal . . . 30 fillér.

egy színházi vacsora . 1 K. 50 „

Ugyanitt heten ünt többször katonazene-hangverseny este 8 órától 11 óráig, belépti-díj nélkül.

Ezen hangversenyek külön falragaszok által adatnak a közönség tudtára.

(1754)

NAGY JÓZSEF

KÓFARAGÓ MESTER,
SIRKÓ- és BUTORMÁRVÁNY GYÁRA
BRASSÓ, Kút-u. 50.

Telefon szám : 305.

Telefon szám : 305.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy ipartelepemet gyárilag berendezve — a legújabb gépekkel szereltem fel.

Elvállalok mindennemű kőfaragó, épület munkákat a legolcsóbb árak mellett és a legkényesebb igényeket kielégítően szállítok gránit-, syenit-, labrador-, márvány-, mész- és homokkőből készített

s i r e m l é k e k e t.

Rajz- és méret szerinti megrendeléseket butormárványra azonnal foganatosítok.

Ügynök mellőzésével kérem egész bizalommal hozzám fordulni, hogy ezáltal is pár % megtakarítás éressék el.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

NAGY JÓZSEF
kőfaragó mester.

Virágterem!

Hedwig Hubert

Brassó, Kolostor-u. 23 sz.

Alapított 1675.

4 éremmel kitüntetve.

A legszebb,
legizlésebb
és legmérsékeltebb áru

Menyasszonyi csokrok

továbbá alkalmi csokrok és élővirágkoszorúk, u. m. eljegyzések, esküvők, név- és születésnapok, valamint bármely más alkalomra élővirágokból csakis fenti virágteremben szerezhetők be.

Vidéki megrendelések a leggondosabban csomagolva, gyorsan és pontosan szállíttatnak.

Sürgőnycim Hedwig Hubert BRASSÓ.

Telefon-szám: 177.